

**Verklaring van Osnabrück
over beroepsonderwijs en -
opleiding
als middel om herstel
en rechtvaardige transitie
naar digitale en groene
economieën
mogelijk te maken**

Bekrachtigd op 30 november 2020

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2021

© Europese Unie, 2021

Het beleid ten aanzien van hergebruik van documenten van de Europese Commissie is vastgelegd in Besluit 2011/833/EU van de Commissie van 12 december 2011 betreffende het hergebruik van documenten van de Commissie (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39). Tenzij anders vermeld, is hergebruik van dit document toegestaan krachtens een Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)-licentie (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan, mits de bron correct wordt aangegeven en eventuele wijzigingen worden vermeld.

PDF ISBN 978-92-76-43237-1 doi:10.2767/549110 KE-07-21-050-NL-N

VERKLARING VAN OSNABRÜCK 2020

over beroepsonderwijs en -opleiding als middel om herstel en rechtvaardige transitie naar digitale en groene economieën mogelijk te maken

Verklaring van de voor beroepsonderwijs en -opleiding verantwoordelijke ministers van de lidstaten van de EU, de kandidaat-lidstaten van de EU en de EER-landen, de Europese sociale partners en de Europese Commissie, bijeen op 30 november 2020 om een aantal nieuwe beleidsmaatregelen op het terrein van beroepsonderwijs en -opleiding overeen te komen voor de periode 2021-2025 als aanvulling op en operationalisering van de in de Aanbeveling van de Raad geformuleerde visie en strategische doelstellingen met betrekking tot beroepsonderwijs en -opleiding ten behoeve van duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht.

Wij, de voor beroepsonderwijs en -opleiding verantwoordelijke ministers, verklaren dat wij ons, zoals in Osnabrück op 16 en 17 september 2020 besproken in onze gezamenlijke bijeenkomst met de Europese sociale partners en de Europese Commissie, zullen blijven inzetten om bij te dragen aan het herstel na COVID-19 en de Europese onderwijs- en opleidingsruimte verder te ontwikkelen door middel van toekomstgerichte en innovatieve systemen voor onderwijs en opleiding, teneinde de digitale en groene transitie te ondersteunen, inzetbaarheid en concurrentievermogen te verbeteren en aldus de economische groei te bevorderen.

De uitvoering van alle doelstellingen en activiteiten vindt plaats met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel en in aansluiting op

**nationale omstandigheden op het terrein van beroepsonderwijs en -
opleiding.**

**Wij benadrukken dat sterk partnerschap met de sociale partners van
essentieel belang is om de doelstellingen en de te behalen resultaten
waar te maken die in de Verklaring van Osnabrück uiteen worden gezet.**

**Wij waarderen de steun waar de op Europees niveau werkzame
verenigingen van aanbieders van beroepsonderwijs en -opleiding en
organisaties van lerenden blijf van hebben gegeven door standpuntnota's
uit te brengen die aansluiten bij de Verklaring van Osnabrück.**

Overeengekomen door de voor beroepsonderwijs en -opleiding verantwoordelijke ministers van de landen die deelnemen aan het proces van Kopenhagen:

- van de EU-lidstaten (België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Kroatië, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Zweden)
- van de EU-kandidaat-lidstaten (Albanië, Montenegro, de Republiek Noord-Macedonië, Servië, Turkije)
- van de EER-landen (IJsland, Liechtenstein, Noorwegen)

Overeengekomen door de Europese sociale partners (EVV, Business Europe, SMEunited, SGI Europe)

Overeengekomen door de Europese Commissie, en

Gesteund door de op Europees niveau werkzame verenigingen van aanbieders van beroepsonderwijs en -opleiding (VET4EU2) en vertegenwoordigers van lerenden (OBESSU, Europees leerlingennetwerk), die beide een standpuntennota ter ondersteuning van de Verklaring van Osnabrück hebben uitgebracht

INLEIDING

De COVID-19-pandemie heeft naast digitalisering en klimaatveranderingen grote gevolgen voor onze economie, werkgelegenheid en maatschappij. Terecht wordt van beroepsonderwijs en -opleiding (VET, Vocational Education and Training) gevraagd om bij te dragen aan responsstrategieën bij gebeurtenissen die geen precedent hebben, zoals het herstel na COVID-19, maar ook om een antwoord te vinden op uitdagingen als demografische veranderingen, digitale innovatie, duurzame of klimaatneutrale benaderingen, groeiende vraag naar "STEM"-vaardigheden en de toenemende noodzaak van bij- en omscholing¹ gedurende het werkzame leven. VET heeft een nieuwe impuls gekregen door de recent herziene Europese vaardighedenagenda² en het voorstel van de Commissie voor een Aanbeveling van de Raad inzake VET³, en daardoor krijgt het recht van mensen op hoogwaardige en inclusieve voorzieningen voor onderwijs, opleiding en een leven lang leren zoals opgenomen in het eerste beginsel van de Europese pijler van sociale rechten gewicht. De Verklaring van Kopenhagen van 29-30 november 2002 was de start van de Europese strategie voor betere samenwerking in VET, die in het algemeen wordt aangeduid als het "proces van Kopenhagen". Samenwerking binnen het bijna 20 jaar bestaande proces van Kopenhagen is in veel EU-lidstaten en -kandidaat-lidstaten een katalysator geworden voor de modernisering van VET, en is van groot belang geweest voor activiteiten ten behoeve van de Europese strategische doelen. We bouwen voort op de resultaten van de samenwerking waartoe wij besloten in de Verklaring van Kopenhagen (2002) en die wij opnieuw bevestigden in de communiqués van Maastricht (2004), Helsinki (2006), Bordeaux (2008) en Brugge (2010) en in de conclusies van Riga (2015). Het proces van Kopenhagen biedt een driedelig platform voor de intensivering, complementering en operationalisering van het Europese VET-beleid, zoals aangenomen door de Raad van de Europese Unie. Het biedt ook een platform voor de versterking van de samenwerking met sociale partners, kamers van koophandel, aanbieders van VET en organisaties van lerenden gedurende de komende vijf jaar. Het zal ook bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de Europese onderwijs- en opleidingsruimte door middel van toekomstgerichte en innovatieve systemen voor onderwijs en opleiding, en is zodoende een ondersteuning voor een rechtvaardige transitie naar de digitale en groene economie.

¹ We gebruiken de term vaardigheden in brede zin, d.w.z. dat competenties hier ook onder vallen.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_20_1196

³ Ibidem.

NADERE UITEENZETTING

Excellent en inclusief Europees VET is meer dan een antwoord op ontwikkelingen en uitdagingen die mensen en organisaties tegenkomen; VET is een middel om innovatie mogelijk te maken en een essentieel fundament voor groene, digitale en duurzame groei. Het vergroot de veerkracht van landen bij crises, draagt bij aan de ontwikkeling van hoogwaardige mogelijkheden van een leven lang leren voor alle burgers, en maakt van digitale en groene uitdagingen stuwende krachten waardoor gestaag herstel, duurzaamheid van het milieu en eerlijke verdeling van de baten van groei over alle burgers en maatschappijen samen kunnen gaan.

Excellent en inclusief Europees VET is evenzeer nodig voor het concurrentievermogen van Europese ondernemingen en een goed functionerende Europese arbeidsmarkt.

Met leerlingplaatsen en leertrajecten op de werkplek die zijn ingebed in een echte werkomgeving wordt de inzetbaarheid verbeterd. Dankzij VET beschikt onze beroepsbevolking over de kennis, vaardigheden en competenties die relevant zijn voor de voortdurend veranderende arbeidsmarkt, en wordt bij- en omscholing geboden waardoor inclusie en excellentie kunnen worden bereikt. VET heeft een heel eigen gerichtheid en identiteit, en speelt een belangrijke rol op het gebied van onderwijs, opleiding, werkgelegenheid en economisch beleid. VET kan alleen doeltreffend worden ontwikkeld als beleidsmaatregelen samenhangend en onderling verbonden zijn, en gebaseerd zijn op evenwicht tussen continuïteit en nieuwe richtingen.

Uitgaande van het voorstel voor een Aanbeveling van de Raad inzake VET voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht, en de herziene Europese vaardighedenagenda is de Verklaring van Osnabrück voor de periode 2021-2025 gericht op vier belangrijke gebieden:

1. Veerkracht en excellentie door middel van hoogwaardig, inclusief en flexibel VET
2. Vestiging van een nieuwe cultuur van een leven lang leren – relevantie van postinitieel VET en digitalisering
3. Duurzaamheid – een groene link in VET
4. Europese onderwijs- en opleidingsruimte en internationaal VET

We baseren deze verklaring op onderliggende beginselen die inhouden dat de sociale dialoog in acht wordt genomen en dat een sterk partnerschap nodig is met een grote verscheidenheid aan belanghebbenden, zoals sociale partners, bedrijven, werkgeversorganisaties, kamers van koophandel, brancheorganisaties, aanbieders van VET, vertegenwoordigers van lerenden, nationale, regionale en lokale overheden, arbeidsbureaus en organisaties in de sociale economie. Bedrijven als een plaats om te leren zijn essentieel voor modern en excellent VET. Wij schenken bijzondere aandacht aan de met ondernemingen gedeelde

verantwoordelijkheid om te bevorderen dat wordt voorzien in noodzakelijke vaardigheden. De behoefte aan voldoende investeringen en de betrokkenheid van alle belangrijke belanghebbenden zijn ook essentieel om de doelstellingen van de verklaring te bereiken, in het bijzonder in de context van de pandemie. Hoogwaardig en inclusief VET zou burgers gelijke opleidingsmogelijkheden moeten bieden, ongeacht hun persoonlijke en economische achtergrond en hun woonplaats.

Tot de onderliggende beginselen behoort ook de noodzaak om hoogwaardige leerlingplaatsen en leren op de werkplek in stand te houden, succesvolle resultaten te consolideren, evenals de noodzaak van betere integratie van initieel en postinitieel VET om bij- en omscholing te waarborgen, inclusief trajecten van initieel naar postinitieel VET. Burgers, lerenden en hun gezinnen vormen de kern van waar onze aandacht naar uitgaat; toegang tot en gebruikmaking van hoogwaardig, inclusief en verantwoordelijk VET zou voor alle lerenden een recht moeten zijn.

Gegeven de grote onzekerheid is het investeren in de vaardigheden en competenties van mensen de beste optie om het vertrouwen van Europese burgers te verhogen; dit gaat hand in hand met de verbetering van de doelmatigheid van de arbeidsmarkt.

Doelstelling 1: veerkracht en excellentie door middel van hoogwaardig, inclusief en flexibel VET

Nieuwe technologieën, nieuwe verdienmodellen, digitalisering, kunstmatige intelligentie, demografische verandering, klimaatverandering en de door COVID-19 veroorzaakte economische crisis vragen om flexibele antwoorden van VET-systemen die adequaat worden geleid. VET dat flexibel en veerkrachtig is, kan zich gemakkelijker aan verstoringen aanpassen en van bedreigingen mogelijkheden maken, en daarmee wordt innovatie, productiviteit en veerkracht mogelijk gemaakt in onze economieën en maatschappijen op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau. VET stelt burgers in staat om met verandering om te gaan, maar het zou ze ook in staat moeten stellen om verandering vorm te geven. Innovatie in VET is nauw verbonden met zaken als nieuwe vaardigheden, leerplannen, onderwijsmethodes en prognose-instrumenten.

Op deze manier willen we het potentieel van digitaal leren en kunstmatige intelligentie benutten om lerenden te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun kennis, vaardigheden en competenties. Voor beslissers in VET dient inzicht in arbeidsmarkt en vaardigheden⁴, naast onderzoek hiernaar, het uitgangspunt te

⁴ Onder inzicht in vaardigheden wordt verstaan: de uitkomst van een door specialisten geleid proces waarin feitenmateriaal wordt geselecteerd, gecombineerd en gepresenteerd – gebaseerd op vaardigheidsvoorspellingen, het

zijn, en dienen de aanbieders en beoefenaren van VET te worden ondersteund bij de ontwikkeling en aanpassing van hun VET-programma's voor de veranderende arbeidsmarkt en veranderende maatschappelijke behoeften. Lerenden hebben meer begeleiding en individuele ondersteuning nodig om hun leer- en carrièretraject uit te stippelen. Bovendien heeft de COVID-19-pandemie ons duidelijk gemaakt dat digitaal leren een complementaire, belangrijke rol bij de ondersteuning van het leren kan spelen. Naast top-down bestuurlijke benaderingen groeit onder de nieuwe omstandigheden de rol van verschillende horizontale, op samenwerking gebaseerde netwerken, waaronder de vorming van praktijkgemeenschappen voor wederzijdse hulp en het opbouwen van kennis, met name over noodoplossingen.

We zien op dit moment een toenemende behoefte op de arbeidsmarkt aan een andere mix van vaardigheden en kwalificaties. Daarnaast zien we structurele veranderingen op het terrein van VET. Beide ontwikkelingen nopen tot gemoderniseerd, inclusief VET. Omdat mensen zich regelmatig zullen moeten om- en bijscholen om zich aan te passen aan de snel evoluerende digitalisering⁵, zal excellentie van VET, waaronder hogere EKK-niveaus, steeds belangrijker worden voor het op peil houden van de inzetbaarheid. Excellent VET bereidt lerenden voor op de hedendaagse en toekomstige arbeidswereld, waardoor banen kunnen worden gecreëerd in de context van een doeltreffende en hoogwaardige arbeidsmarkt. Excellent VET draagt bij aan de versterking van democratisch burgerschap en Europese waarden. Voor het bereiken van deze doelstellingen moeten de capaciteiten van instellingen voor VET met actieve betrokkenheid van belanghebbenden worden ontwikkeld. Hoogwaardig VET dat ook ondernemersonderwijs omvat, maakt het lerenden mogelijk om een nieuw bedrijf te starten.

De rol en het werkterrein van instellingen voor VET veranderen. De grenzen tussen hoger onderwijs en VET vervagen; sommige obstakels moeten nog uit de weg worden geruimd, maar het beleid is gericht op vergroting van de doorstroommogelijkheden in onderwijs- en opleidingssystemen. Excellent VET wordt door de maatschappij gewaardeerd en is gekoppeld aan erkenning en doorstroommogelijkheden naar het hoger onderwijs, en daarnaast ook aan soepele toegang tot de arbeidsmarkt.

Daarom steunen wij een initiatief voor excellent VET in Europa en benadrukken wij het belang van VET-programma's op EKK-niveaus 5 tot en met 8 die gelijk

volgen van afgestudeerden, vaardigheidsenquêtes, analyse van grote gegevensbestanden en andere methodes – om trends met betrekking tot vaardigheden in kaart te brengen en daarop te anticiperen.

⁵ Rekening houdend met de Kaderovereenkomst inzake digitalisering van de Europese sociale partners (2020).

staan met hoger onderwijs, waarmee afgestudeerden van VET een flexibel, inclusief en waardevol traject wordt geboden naar hooggekwalificeerde banen en loopbaanmogelijkheden als antwoord op huidige en toekomstige sociaaleconomische behoeften. Naar ons oordeel zijn gerichte investeringen in hoogwaardig VET en verbeterde samenwerking met en tussen sociale partners en relevante belanghebbenden, waaronder lerenden, van vitaal belang.

Op korte termijn te behalen resultaten in de periode 2021-2025

Steun op EU niveau

Bevordering van de uitwisseling van beste praktijken en intercollegiale leeractiviteiten met betrekking tot innovatieve beleidshervormingen en excellentie in VET, waarbij ook uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en digitalisering en de koppeling van de kwalificatiemogelijkheden van initieel en postinitieel VET als aantrekkelijke loopbaantrajecten worden aangepakt
Ontwikkelen en versterken van kenniscentra voor beroepsopleiding als innovatieve broedplaatsen en ecosystemen voor vaardigheden die bestaan uit leer-, opleidings- en onderzoeksactiviteiten, VET, hoger onderwijs, en onderzoek met betrekking tot bepaalde sectoren of sociaaleconomische uitdagingen, waaronder ondersteuning van ondernemerschap en voor iedereen beschikbare digitale en innovatieve VET middelen

Acties op nationaal niveau:

Verkennen van de mogelijkheden om als deel van de Europese Alliantie voor leerlingplaatsen een netwerk op te zetten van vrijwillige deskundigen en directeuren die zijn gepensioneerd of een sabbatical hebben genomen om collega's op het gebied van VET en leerlingplaatsen te ondersteunen

Steunen van de ontwikkeling van digitale infrastructuur voor leerlingen en docenten in VET, met inbegrip van kunstmatige intelligentie en AR/VR technologieën, en ontwikkelen van geschikte regelingen voor onderwijs en opleiding met adequate infrastructuur als basis, met name in verafgelegen en landelijke gebieden, als waarborg voor sociale inclusie
Versterking van leren op de werkplek en leerlingplaatsen door toepassing van het Europees kader voor hoogwaardige en doeltreffende leerlingplaatsen⁶ en benutting van op verzoek beschikbare ondersteuningsdiensten en beleidsinitiatieven voor het leren. Versterking van het gebruik van hoogwaardige en inclusieve leerlingplaatsen als

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29>

instrument ter ondersteuning van de transitie van school of opleiding naar werk van kwetsbare groepen en ter verbetering van het kwalificatieniveau van burgers

Ondersteuning van kenniscentra voor beroepsopleiding en verbetering van de doorstroming tussen VET en universitaire trajecten, met inbegrip van leren op de werkplek en verbeterde samenwerking tussen VET, hoger onderwijs en onderzoekscentra, en op die manier hoogwaardig, doeltreffend VET en hoogwaardige, doeltreffende programma's voor leerlingplaatsen op EKK niveau 5 en hoger realiseren

Ontwikkelen van nationale en regionale systemen voor inzicht in vaardigheden, met inbegrip van het anticiperen op vaardigheden en het volgen van afgestudeerden,

het in staat stellen van sociale partners, beslissers, belanghebbenden en aanbieders om VET programma's, leerplannen en richtlijnen tijdig en doeltreffend aan te passen en te moderniseren

Doelstelling 2: vestiging van een nieuwe cultuur van een leven lang leren – relevantie van postinitieel VET en digitalisering

Omdat functie- en kwalificatieprofielen veranderen en er als gevolg van de digitale en groene transitie nieuwe beroepen ontstaan, hebben mensen steun nodig om hun vaardigheden voortdurend te vergroten en te moderniseren. Europese en nationale kaders voor kwalificatie zijn uitgegroeid tot de hoeksteen van kwalificatiesystemen die transparantie en de kwaliteit van kwalificaties ondersteunen. Het is noodzakelijk om VET aan te prijzen als een aantrekkelijk en hoogwaardig traject voor werk en leven. Aantrekkelijkheid kan met name worden verwezenlijkt via leerwegen die gekenmerkt worden door aanpassingsvermogen, flexibiliteit, hoogwaardigheid, inclusie en doorstroming.

Een leven lang leren betekent dat mensen in staat worden gesteld om een groot aantal vaardigheden en competenties te beheersen en hun weg in het onderwijs- en opleidingssysteem te vinden, waarbij zij over de grenzen van onderwijs- en opleidingsinstellingen heen gebruik kunnen maken van de nieuwste technologieën en leermiddelen. Postinitieel VET zou dus een systemische benadering moeten kiezen voor de aanpassing aan de technologische verschuiving gedurende de gehele loop van het werkzame leven. De verdere ontwikkeling van een nieuwe cultuur van een leven lang leren en het aanbieden van hoogwaardige, toegankelijke, inclusieve, relevante en duurzame systemen voor een leven lang leren is de verantwoordelijkheid van alle belanghebbenden: nationale en regionale autoriteiten, sociale partners, en van de aanbieders van en de lerenden in VET.

Initiële en postinitiële VET-programma's moeten onderling beter zijn verbonden, op elkaar aansluiten, en worden gebaseerd op inzicht in vaardigheden op

Europees, nationaal en/of regionaal niveau. Een nieuwe cultuur van een leven lang leren houdt in dat mensen hun hele leven gebruik kunnen maken van loopbaanbegeleiding, aan hoogwaardige en inclusieve VET-programma's kunnen deelnemen, en belangrijke competenties verwerven om de onderwijs-, opleidings- en werkzame fases in hun leven vorm te geven, met de steun en een grotere verantwoordelijkheid van alle belanghebbenden. Deze cultuur hangt af van praktijkgeoriënteerde maatregelen en kaders voor VET die tot stand komen onder invloed van de sociale en professionele vraag. Een nieuwe cultuur voor een leven lang leren houdt ook in dat leren op de werkplek en opleidingen op de werkplek in strategieën voor postinitieel VET een belangrijke plek innemen. Lerenden van alle leeftijden en bedrijven zouden zich, om hun potentieel volledig waar te maken, van hun behoeften bewust moeten zijn en werkomgevingen moeten creëren die leren bevorderen. Het is belangrijk om te zorgen voor doeltreffende loopbaanbegeleiding en voor iedereen toegankelijke hoogwaardige onderwijs- en opleidingsmogelijkheden, met name voor kwetsbare lerenden, onder andere door beurzen voor opleidingen, accounts, bilaterale fondsen en andere stimulansen.

Speciaal aangewezen leerkrachten, begeleidende adviseurs, opleiders en mentoren die baat hebben bij hoogwaardige en inclusieve initiële en postinitiële beroepsontwikkeling en die fungeren als verspreiders en bemiddelaars, zijn van groot belang voor een cultuur van een leven lang leren. Het onderwijs- en opleidingspersoneel zal als gevolg van deze ontwikkeling op veel manieren actief betrokken zijn bij veranderingsmanagement. Als onderwijs en opleiding digitaal is, wordt hierdoor van het personeel in VET verlangd dat nieuwe methodische en didactische benaderingen ontwikkelt voor toepassing in de geconnecteerde wereld. Om dit te bereiken moet de aantrekkelijkheid van de beroepen van leerkrachten en opleiders⁷ worden verhoogd, bijvoorbeeld en indien van toepassing door de toegang tot het beroep van leraar of opleider in VET voor vakmensen in het bedrijfsleven te ondersteunen, daarbij rekening houdend met nationale wetgeving en bepalingen omtrent de toegang tot het onderwijsberoep.

Op korte termijn te behalen resultaten in de periode 2021-2025

Steun op EU niveau

Ontwikkelen van een lijst van strategieën en acties die relevant zijn voor om- en bijscholing in de context van groene en digitale transitie en bouwend op EU brede enquêtes zoals de bij- en nascholingsenquête, de Europese bedrijfsenquête en ander van de Commissie en Cedefop afkomstig feitenmateriaal

⁷ Aansluitend bij de Conclusies van de Raad over Europese leraren en opleiders voor de toekomst (2020/C 193/04)

Verder verbeteren van het op EU niveau strategisch anticiperen op vaardigheden, met name via het werk van Cedefop met betrekking tot inzicht in vaardigheden dat in overleg met de Europese Commissie, nationale overheden en sociale partners wordt uitgevoerd

Lanceren en steunen van het Pact voor vaardigheden, wat leidt tot partnerschappen, stimulansen en toezeggingen voor actie die aansluiten bij de bij- en omscholing van de beroepsbevolking en waarover overeenstemming is met lidstaten en bedrijven

Verkennen van financiële en niet financiële stimulansen voor initieel en postinitieel VET dat zich op volwassen lerenden richt, uit publiek geld te financieren promotieprogramma's voor postinitieel VET en andere financiële stimulansen, waar passend gekoppeld aan collectieve arbeidsovereenkomsten, om individueel leren te bevorderen, waarbij rekening wordt gehouden met de synergie tussen verschillende beleidsterreinen, bijv. werkgelegenheid, sociale inclusie en onderwijsbeleid, alsook specifieke nationale en regionale factoren

Verbeteren van de Europese statistiek, samen met nationale bureaus voor statistiek, waaronder het werken aan statistieken over publieke en private investeringen in volwassenenonderwijs

Faciliteren van de mobiliteit in Europa voor leer- en werkdoeleinden, bieden van toegang tot transparante en betrouwbare informatie over vaardigheden, leermogelijkheden en trends op de arbeidsmarkt, faciliteren van het Europabreed verbinden van digitale platforms voor leren en loopbaanbeheer, en het geven van de mogelijkheid aan onderwijs- en opleidingsinstellingen om digitale diploma's en certificaten uit te reiken (Europass Digital Credentials), waarmee de transparantie en de erkenning van kwalificaties in heel Europa via het nieuwe Europassplatform wordt gefaciliteerd

Acties op nationaal niveau:

Met alle relevante nationale, regionale en sectorale belanghebbenden en de sociale partners gezamenlijk ontwikkelen van nationale vaardigheidsstrategieën voor hoogwaardige en inclusieve voorzieningen voor een leven lang leren. Naast de verstrekking van onderwijs en opleiding kunnen nationale vaardigheidsstrategieën begeleiding, stimulansen voor het door werkgevers beter voorzien in vaardigheden, hogere deelname door werknemers, validatie van eerdere leerinspanningen en gerichte publieke actie om in contact te komen met inactieven en werklozen, met mensen zonder scholing, werk of stage of mensen voor wie werkloosheid dreigt

Ontwikkelen van maatregelen om gerichte informatie te geven over de voordelen van postinitieel VET en het waarborgen van gebruikersvriendelijke toegang tot informatie over de initiële en postinitiële VET programma's op lokaal en regionaal niveau, waarbij

gender en andere stereotypen worden aangepakt vanuit het streven naar een gelijke, eerlijke en diverse maatschappij

Werken met respectieve belanghebbenden om digitale leeroplossingen te ontwikkelen die de toegang tot de kansen die postinitieel VET biedt en het uitreiken van credentials en certificaten door postinitieel VET ondersteunen, waardoor de mogelijkheid wordt geschapen om volledige kwalificaties te behalen zonder postinitieel VET op de werkvloer en de positieve effecten van werkomgevingen die het leren bevorderen te veronachtzamen

Ondersteunen van de koppeling van nationale platforms voor VET of nationale gegevensbestanden aan Europass in aansluiting op het Europassbesluit en de EKK aanbeveling waar passend

Ondersteuning van leerkrachten, opleiders, begeleidende adviseurs, leraren voor volwassenen en mentoren door hen uit te rusten met de juiste vaardigheden en instrumenten voor en via digitale technologieën, met name via systematische benaderingen van, en mogelijkheden voor, initiële en postinitiële beroepsontwikkeling in zowel de school als de werkomgeving, en via afstandsonderwijs en opleiding, waardoor zij in staat zijn om carrière te maken

Doelstelling 3: duurzaamheid – een groene link in VET

Verantwoord omgaan met het milieu is van invloed op de Europese maatschappijen en economieën. Duurzaamheid is een transversaal thema dat verweven is met de vraag naar arbeid, onderwijs, vaardigheden, beroepen en de geografische verdeling van werkgelegenheid en werkenden. Bedrijven, private sectororganisaties en maatschappelijke initiatieven zijn een belangrijke motor voor duurzaamheid in economie en maatschappij. Instellingen voor initieel en postinitieel VET moeten ernaar streven om duurzaamheidsvaardigheden in hun regelingen en praktijken op te nemen. Daarnaast staat de koppeling tussen digitalisering en duurzaamheid bij deze doelstelling centraal. Ontwikkelingen in de technologie stuwden de groei van sectoren, waaronder die van onderwijs en opleiding; de ontwikkeling van opensource- en digitale leeromgevingen kan op duurzame ontwikkeling gericht onderwijs zowel binnen als buiten onderwijs- en opleidingsinstellingen meer toegankelijk maken, of dat nu op scholen, in bedrijven of thuis is.

Op korte termijn te behalen resultaten in de periode 2021-2025

Steun op EU niveau

Bevorderen van initiatieven voor de ondersteuning van samenwerking en kennisdeling tussen instellingen en aanbieders in VET over leermethoden, leerplannen, richtlijnen, leren op de werkplek, en kwaliteitsborging van het onderwijs en opleidingsaanbod voor groene vaardigheden, door het gebruik van Europese programma's als Erasmus+

Bevorderen, ten behoeve van collegiaal leren en toetsen en om beste praktijken te delen, van de uitwisseling van de praktijken van leerkrachten en opleiders in VET, met name wat betreft trends en de behoefte aan vaardigheden die relevant zijn voor de groene economie. Uitnodigen tot nieuwe afspraken en partnerschappen voor hoogwaardige, doeltreffende en aan groene technologieën en beroepen gekoppelde leerlingplaatsen, in het kader van de vernieuwde Europese Alliantie voor leerlingplaatsen, gericht op de economische sectoren die vooraan staan bij de transitie naar een klimaatneutraal Europa.

Verkennen van kansen om de samenwerking bij het EU-beleid voor VET klimaatneutraal te maken, bijvoorbeeld door ruimer gebruik te maken van videoconferenties, webinars en virtuele conferenties met alle bij VET betrokken belanghebbenden en de sociale partners.

Acties op nationaal niveau:

Stimulansen creëren voor de vergroening van programma's in VET, waaronder onderwijs en opleiding op het gebied van groene technologieën en innovatie, energie efficiëntie, circulaire economie, milieubewustzijn, duurzaam gebruik van leer- en opleidingsmaterialen en digitalisering, met als doel het effect op het klimaat te verminderen. In samenwerking met de sociale partners bepalen van voor de arbeidsmarkt relevante vaardigheden voor de groene transitie die in leerplannen en het aanbod van VET moeten worden opgenomen, waaronder basisvaardigheden voor alle sectoren en beroepen en sectorspecifieke vaardigheden.

Bepalen en ondersteunen van kansen om onderwijs- en opleidingspersoneel, managementteams bij de aanbieders van VET en opleiders en mentoren in bedrijven in staat te stellen om als verspreiders en bemiddelaars op te treden, gezien de toenemende digitalisering en duurzaamheid binnen de verstrekking en het beheer van opleidingsprogramma's.

Doelstelling 4: Europese onderwijs- en opleidingsruimte en de internationale dimensie van VET

De mondialisering van markten en demografische trends nopen binnen de lidstaten tot modernisering en aanpassing van VET-systemen en -instellingen op nationaal, regionaal en sectorniveau. De mondiale ontwikkeling biedt ook grote kansen aan Europa als een plaats voor onderwijs en opleiding. Verder verwijst deze doelstelling naar de ambitie van de Verklaring van Kopenhagen om van Europa een wereldwijde leidraad voor lerenden te maken. In dit opzicht is de weg gebaad door de Europese en nationale kwalificatiekaders evenals door Europass.

De mobiliteit in VET is de laatste twee decennia aanzienlijk gestegen. Meer dan anderhalf miljoen lerenden en personeel hebben gebruikgemaakt van VET en hebben geprofiteerd van door Erasmus+ mogelijk gemaakte mobiliteit. In de context van de COVID-19-pandemie hebben met name virtuele en hybride mobiliteit een nieuwe impuls gekregen. Er zijn steeds meer samenwerkingsprojecten die uitmonden in gezamenlijke VET-programma's en -kwalificaties. Migratie is voor iedereen een uitdaging. Transparantie en vergelijkbaarheid van kwalificaties en competenties helpen de bevoegde instanties, aanbieders van onderwijs en opleiding, werkgevers en individuele personen om weloverwogen keuzes te maken. We moeten in deze context ruim gebruik maken van EU-initiatieven en -programma's (zoals EKK, Europass, Erasmus+).

Deze initiatieven en programma's ondersteunen de transparantie van kwalificaties en bieden alle lerenden kansen om flexibele en inclusieve trajecten te kiezen, en ook vormt het voor mensen een aanmoediging om horizontaal van een leerplek in het ene land naar een leerplek in een ander land over te stappen en nochtans een volledige kwalificatie te behalen of hun leertraject in initieel of postinitieel VET te voltooien. Tegen de achtergrond van demografische verandering zal dit ook bijdragen aan de internationale mobiliteit van geschoolde werkenden en vakmensen, en zo tot verbetering leiden van de vraag- en aanbodverhoudingen op de arbeidsmarkt.

Alles bijeengenomen moeten we Europese systemen voor VET promoten als Europese onderwijs- en opleidingsruimte die wordt erkend als mondiale leidraad voor lerenden in VET. Dit omvat mede de ontwikkeling van op Europass gebaseerde beginselen en normen tot aantrekkelijke en veilige alternatieven voor commerciële gegevensverwerkende platforms en producten uit andere regio in de wereld. Gesteund door het ETF en Cedefop zou een Europees beleid voor VET ook in contact kunnen treden met onderwijs en opleiding in buurlanden en andere gebieden in de wereld.

Op korte termijn te behalen resultaten in de periode 2021-2025

Steun op EU niveau

Versterken van mobiliteit, met inbegrip van langetermijnmobiliteit in VET, gebaseerd op gemeenschappelijke kwaliteitscriteria en op de bevordering van de erkenning van leerresultaten in VET

Verkennen van de mogelijkheid voor gestructureerde transnationale uitwisseling tussen belanghebbenden in VET, leerkrachten en opleiders in VET, en vertegenwoordigers van de sociale partners; beoordelen van het potentieel van Europese instrumenten als het EPAL, eTwinning en Europass

Verder ontwikkelen van Europass in nauwe samenwerking met lidstaten en de Europese sociale partners door rekening te houden met de specifieke kenmerken van nationale en regionale systemen van VET; waarborgen dat lerenden in VET op elk moment en overall, ook met mobiele apparatuur, toegang hebben tot meertalige informatie over leermobiliteit, Europese VET programma's en kwalificatie eisen bij vacatures, en aldus de Europese onderwijs- en opleidingsruimte ondersteunen.

Steunen van de voorbereiding en deelname van nationale teams aan de EuroSkills prijsvraag om de aantrekkelijkheid en het imago van VET te verbeteren, de excellentie van VET in Europa te promoten en in de mondiale WorldSkills prijsvraag de kampioensstatus te bereiken
Samenwerken met internationale organisaties, met name de OESO, de IAO, Unesco, de Raad van Europa, de Wereldbank en andere regionale netwerken voor VET in de wereld, met de focus op een gemeenschappelijke wereldagenda voor VET (gemeenschappelijke conferenties voor VET, stimuleren van de uitwisseling van beste praktijken met betrekking tot regionale innovaties in VET en instrumenten met een gemeenschappelijk belang)

Acties op nationaal niveau:

Steunen en faciliteren van de mobiliteit van lerenden in VET en volwassen lerenden, waaronder ook lerenden op een leerlingplaats, bijvoorbeeld door structuren voor steun te ontwikkelen en informatie te geven over kansen in gastlanden

Verhogen van het mobiliteitspercentage van lerenden in VET en van leerkrachten en opleiders, en daarnaast intensiveren van de maatregelen om de kwaliteit en erkenning van leerresultaten en toereikende structuren voor steun te waarborgen. Bevorderen van langere mobiliteitsperioden voor lerenden in VET in het buitenland, en waarborgen dat plaatsingen op leerlingplaatsen passen in het Europees kader voor hoogwaardige en doeltreffende leerlingplaatsen, waarbij

rekening wordt gehouden met nationale voorschriften en collectieve overeenkomsten, waaronder bepalingen over gezondheid en veiligheid
Ontwikkelen, met alle relevante belanghebbenden en in overeenstemming met nationale en regionale voorschriften, van internationalisatiestrategieën voor VET, mobiliseren van partnerschappen en verzoeken om toezeggingen voor concrete en gerichte acties
Promoten van interculturele kennis, vaardigheden en competenties als onderdeel van de kwalificatie en leerplaneisen in kwalificaties van VET, in overeenstemming met het Kader voor sleutelcompetenties
Samenwerken met andere EU lidstaten bij het voorbereiden van nationale teams op internationale toernooien zoals WorldSkills en EuroSkills

Ten behoeve van een succesvolle uitvoering van de bij de overeenkomst afgesproken acties vragen wij Cedefop en het ETF om de Verklaring van Osnabrück te volgen en daarover jaarlijks verslag uit te brengen aan het Raadgevend Comité voor de beroepsopleiding en de Directeuren-Generaal voor beroepsopleiding.

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

eu2020.de
bmbf.de